

Silda molo, Sogn og Fjordane

på en rekke steder på oppdrag for Kystverket. Boltene er innmålt både mht. plassering og høydeforskjell mellom sjøkartnull og bolt. Opplysninger om disse kan fås ved henvendelse til Kartverket, Sjødivisjonen.

Sjøkartene har i hovedsak sjøbunnnivå angitt i grid på 50 x 50 m. Dersom det fins tilgjengelige data, og det ikke trengs bedre oppløsning enn angitt, kan disse lastes ned direkte fra kartverket.no. Dersom det ønskes tettere med data enn dette, må det søkes Forsvaret om frigivelse av graderte (nivå «konfidensielt») data med opplysning om formålet med bruk av slike data og navn på firmaer/etater som skal benytte disse. Søknad sendes Kartverket.

Detaljerte kartdata fremskaffes så ved å kontakte Kartverket, Sjødivisjonen, se også kartverket.no for mer utfyllende informasjon om sjøbunnsdata, sjømålinger mv.

Dersom det ikke fins høyoppløselige data, må oppmåling foretas. Da er det viktig at måleutstyret og innmålingen følger Kartverkets standarder som «Generelle krav til organisasjoner som sjømåler», «Teknisk kravspesifikasjon for sjømåling» samt «Vilkår for godkjenning av organisasjoner som sjømåler».

Reglene for gradering er under revisjon. Det må derfor avklares hvilke regler som gjelder på aktuelt tidspunkt.

5.10 GRUNNRETTIGHETER OG EIENDOMSFORHOLD

Under planleggingen må det avklares hvem som har eiendomsrett til aktuell mologrunn. Det må også avklares om det fins andre rettigheter eller heftelser på aktuell grunn, eksempelvis om andre har bruksrettigheter som kan komme i konflikt med utbyggingsarbeidene.

Moloen blir i utgangspunktet en del av den grunn-eiendommen som moloen legges på, eller fylles ut fra. Hvordan grunneiendomsrettighetene knyttet til moloen skal håndteres, avhenger av hvordan de fremtidige eierrettighetene til molo og mologrunn skal være.

Dersom det er annen eier til mologrunnen enn den som skal være moloeier, må mologrunnen evt. fradeles og overskjøtes til fremtidig moloeier (dvs. som egen grunneiendom med eget gårds- og bruksnummer). I slike tilfeller bør det på et tidlig tidspunkt igangsettes en prosess med fradeling (evt. med foreløpig oppmåling) og overskjøting av mologrunnen til moloeier. Eiendomsoverføringen må tinglyses før byggingen påbegynnes dersom verdien av selve moloen ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget for dokumentavgift. Hvordan denne prosessen gjennomføres, herunder evt. endelig oppmåling etter ferdigstilling av utbyggingen, avklares med aktuell kommune i det enkelte tilfelle. Videre må det avklares om det er nødvendig å etablere andre eiendomsrettigheter på berørte grunneiendommer. Dette kan eksempelvis gjelde begrensede rettigheter som adkomstrettigheter, bruksrettigheter for å kunne

Kabelvåg molo. Foto: Kystverket

utføre anleggs- og vedlikeholdsarbeider etc. Dersom mologrunnen fradeles og overføres moloeier, må det også vurderes om det er slike rettighetsbehov på resteiendommen som mologrunnen skilles ut fra. Avtaler om slike rettigheter inngås skriftlig med aktuelle grunneiere og tinglyses med moloeiendommen som rettighetshaver.

Molobygger, fremtidig eier av moloen og moloforvalter bør avklare hvor stor rådighet som er nødvendig for fremtidig drift og vedlikehold, både av molo og evt. navigasjonsinstallasjoner montert på denne, samt for å sikre at fremtidig bruk ikke kommer i konflikt med moloens funksjon. Andre aktuelle rettigheter kan være adkomst for inspeksjon og vedlikehold, tilgang på steinmasser (blokk, filter- og kjernemasse) og mulighet til strømtilførsel til navigasjonsinstallasjoner. Også slike rettigheter må måles inn og koordinatfestes.

5.11 NATURMANGFOLD

Naturmangfoldloven (NML) slår fast at enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet.

Ved gjennomføring av tiltak skal spesielt §§8–12 i NML vurderes. Disse bestemmelsene omtaler kunnskapsgrunnlaget (§8), «føre-var-prinsippet» (§9), samlet belastning (§10), at kostnadene ved miljøforringelse skal

bæres av tiltakshaver (§11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12). Et godt hjelpemiddel i disse vurderingene vil være Miljødirektoratets Veileder for naturmangfoldloven kap. II.

Naturmangfold omfatter biologisk-, landskapsmessig- og geologisk mangfold. Biologisk mangfold omfatter alt mangfold av arter (dyr og planter), naturtyper og økosystem. Arealendring er den største trusselen mot det biologiske mangfoldet. Kunnskapsinnhenting, kartlegging og overvåkning er svært viktig for å ha et godt nok grunnlag for planlegging og gjennomføring av tiltak på en måte som ikke påvirker det biologiske mangfoldet negativt.

Informasjon i artsdatabankens rødliste for arter skal innhentes ved inngrep som vil påvirke eller endre habitater. Dette må gjøres for å avklare om tiltaket vil kunne ha en negativ påvirkning på artsmangfoldet og sårbare arter. Spesielt omtales prioriterte arter i sjø. Dvergålegras (*Zostera noltei*) er sterkt truet og utpekt som prioritert art [2015]. Alle former for uttak eller skade på dvergålegras er forbudt. Unntak gjøres kun etter søknad til Fylkesmannen.

Artsdatabanken omtaler også svartlistede arter. Dette er fremmede arter som det må sikres at tiltaket ikke medfører spredning av.